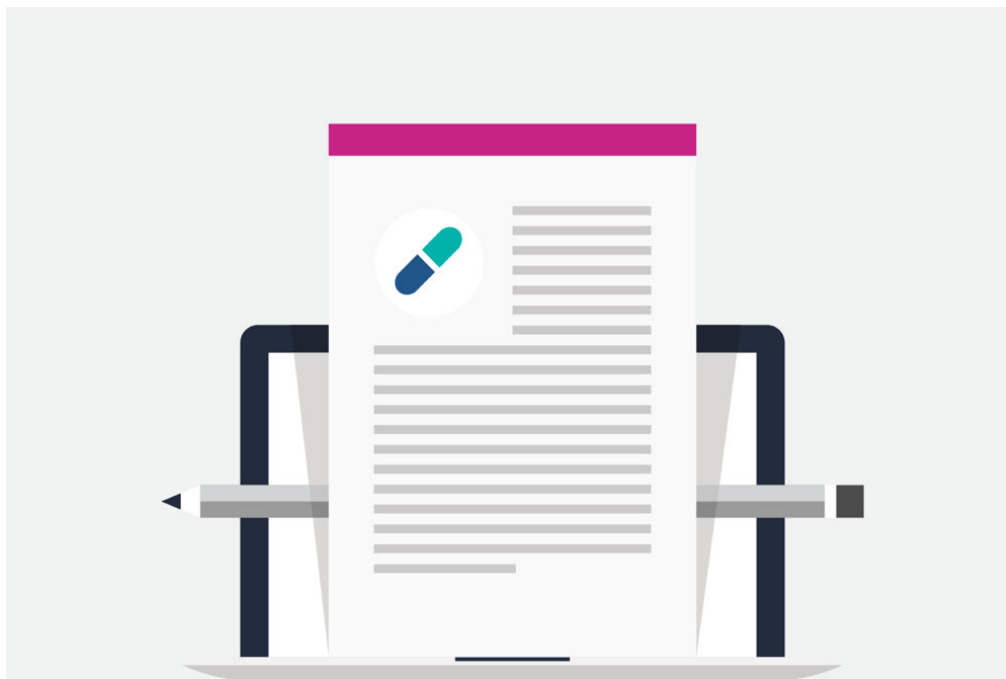


Ansvarsfull priskonkurrens

Eija Pelkonen / Skriven 8.6.2022 / Publicerad 17.6.2022



I början av april trädde en stor del av ändringarna i läkemedelslagen och de kompletterande förordningsändringarna i kraft. Som en del av denna helhet skedde en historisk förändring med tanke på lika pris för läkemedel - att tillåta priskonkurrens för egenvårdsläkemedel.

I fortsättningen har egenvårdsläkemedel ett maximi- och minimipris enligt läkemedelstaxan, men mellan dem kan apoteket prissätta läkemedlet till önskad nivå. I och med priskonkurrensen kan medborgarna få egenvårdsläkemedel förmånligare än tidigare.

Förändringen gav apoteken en ny roll. De blev aktörer som marknadsför läkemedel vid sidan av innehavarna av försäljningstillstånd. Den som marknadsför läkemedel ska grundligt känna till bestämmelserna om marknadsföring av läkemedel och ansvaret kan inte utlokaliseras till marknadsföringens samarbetspartner.

Man har litat på apotekens kompetens och yrkesetik när lag- och förordningsändringarna utarbetades.

Man har litat på apotekens kompetens och yrkesetik när lag- och förordningsändringarna utarbetades. Detta meddelande har separat skrivits in i förarbetena till lagen. Endast egenvårdsläkemedel som kräver tilläggsrådgivning omfattas inte av den fria prissättningen. Vid behov kan dock även andra undantag läggas till i förordningen.

Ur tillsynsmyndigheternas synvinkel har apoteken tagit sin nya roll på allvar. Detta framgår av det stora intresset för ämnet och av antalet frågor till Fimea redan i god tid innan ändringen träder i kraft. Utifrån de första erfarenheterna har apoteken startat ganska måttfullt och ansvarsfullt och inga större problem har framkommit ur tillsynssynvinkel.

Möjligheten till priskonkurrens har också medfört förändringar i Fimeas tillsynsarbete, även om bestämmelserna om marknadsföring i övrigt har förblivit oförändrade. Tidigare fokuserade tillsynen på innehavarna av försäljningstillstånd och innehållet i reklamen. Nu gäller fokus förutom dessa även minutförsäljningspriserna för läkemedel och anmälningen av dem. Därför finns det bestämmelser som ska tillämpas inom konsumentskyddet, och därmed hör tillsynen delvis även till Konkurrens- och konsumentverket (KKV), som Fimea har ett nära samarbete med.

Det viktigaste budskapet om marknadsföring i läkemedelslagen har skrivits in mycket tydligt. ”Marknadsföringen av läkemedel skall främja korrekt användning av läkemedel.” och ”Marknadsföringen av läkemedel får inte locka allmänheten att använda läkemedel i onödan.”. Det är fråga om rationell läkemedelsbehandling som är effektiv, säker, högklassig, ekonomisk och jämlik.

Då priskonkurrens genomförs på ett ansvarsfullt sätt och utifrån bestämmelser och principer för rationell läkemedelsbehandling, bevaras förtroendet för apotekens kompetens och yrkesetik som aktörer inom hälso- och sjukvården. På så sätt får även patienterna egenvårdsläkemedel på ett säkert och förmånligare sätt.

Eija Pelkonen

Överdirektör, Fimea

MER OM ÄMNET

[Superlativer ingår inte i läkemedelsreklam](#)

[Prissättningen av egenvårdsläkemedel frigjordes – apotek och tillsynen inför det nya](#)